

Nieuwsbrief Werkplaats Sociaal Domein Flevoland

Mei 2020

De Werkplaats Sociaal Domein is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, zorg- en welzijnsorganisaties en Hogeschool Windesheim (domein Flevoland). Binnen de werkplaats wordt kennis opgedaan en verspreid op vraagstukken binnen het sociaal domein. Voor meer informatie M.evink-derooij@windesheim.nl

In deze nieuwsbrief:

- Overzicht projecten Werkplaats Sociaal Domein
- *Informatiepositie van de raad versterken* - Almeerse werkwijze: raadsleden informeren door casuïstiek te acteren
- *Beschermd wonen in beweging* - "Follow the dog"
- *Flevo Academie Jeugd* – (Actie)leren, inspireren, professionaliseren en faciliteren
- Agenda

Voorwoord

Beste geïnteresseerde in de Werkplaats Sociaal Domein Flevoland!

Inmiddels hebben we al weer twee maanden te maken met de coronamaatregelen. Net als veel andere organisaties, hebben we ons binnen de Werkplaats Sociaal Domein gereorganiseerd rondom de vragen: wat heeft prioriteit? Wat kunnen we anders vormgeven? Wat zetten we tijdelijk stop? Welke nieuwe dingen kunnen we doen en ontwikkelen om in te spelen op de actualiteit? Vrijwel alle projecten van de Werkplaats Sociaal Domein Flevoland zijn op digitale wijze doorgegaan. Nieuwe projecten zijn opgestart met studenten die binnen de Werkplaats Sociaal Domein vervangende stages doen omdat zij tijdelijk niet bij hun organisaties terecht konden. Studenten leggen nu contact met kinderen, jongeren, gezinnen en mensen met beperkingen om hun verhalen te verzamelen over hoe zij met de huidige situatie omgaan. Binnen de Flevo Academie Jeugd zijn de leeractiviteiten omgezet en is een verzamelplaats geopend voor actuele vragen en problemen. We zien veerkracht bij al die professionals in zorg en welzijn, bij gemeenten en bij burgers die keihard werken in deze voor iedereen zo moeilijke situatie. Met de WSD blijven we dit ondersteunen.

*Wilt u meer weten over de werkplaats of 1 van de genoemde projecten?
Neem contact op met Monique Evink: m.evink-derooij@windesheim.nl*

Hartelijke groet,

*Kitty Jurrius
Lector Klantenperspectief in ondersteuning en zorg*

Overzicht projecten Werkplaats Sociaal Domein Flevoland

ZELFMANAGEMENT EN ONDERSTEUNING	JEUGD	WERK EN ACTIVITEITEN
Landelijk Platform Zelfmanagement	Digitaal jeugddossier AL - Samen werken, samen delen: één jeugddossier	Inclusief werken: Ruimte voor Klantmotivatie
Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning (OCO) in Almere	Action learning traject ontwikkellijn 1 'Intensief ambulante systeemgerichte behandeling thuis	Uitnodigen tot Samenredzaamheid
Pilot Integraal Crisisteam GGZ Flevoland	Action learning traject ontwikkellijn 2 'Kleinschalige, gezinsgerichte en perspectief biedende opvang voor kinderen met complexe problematiek	Monitoring Sociaal Domein Almere (kwalitatief, informeren raad)
Betrouwbaar organiseren van de juiste hulp	Academische werkplaats risicovolle jeugd/leer mij kennen	In deze nieuwsbrief wordt er kennis en ervaringen vanuit De blauw omrande projecten gedeeld.
Leernetwerk Wijkverpleegkundigen (ouderenzorg)	Waarderen van inzet – terugblik op intensieve jeugdhulp	
Beschermd Wonen in Beweging	Flevo Academie Jeugd	
Preventie van remmende intergenerationale overdracht		
Ik maak mijn eigen plan		

In de nieuwsbrief van juni 2019 zijn de projecten kort omschreven, zie: <https://www.windesheim.nl/onderzoek/onderzoeksthemas/gezondheid-en-welzijn/klantenperspectief>

Project 'Versterking van de informatiepositie van de gemeenteraad'

Almere benut de inzichten uit de monitor om doorlopend te leren van de praktijk en van trends die zichtbaar worden. Omdat de monitor kwantitatief georiënteerd is en slechts één manier is om de gemeenteraadsleden te informeren, is de werkplaats Sociaal Domein/Windesheim Flevoland (WSD-Flevoland) gevraagd een op casuïstiek gebaseerde nieuwe werkwijze te ontwikkelen. Dit is gebeurd op basis van een trial in twee workshops met uitvoerders, beleidsmakers en raadsleden, waarna de werkwijze en het projectplan is ontwikkeld.

In oktober 2019 heeft er voor de raadsleden van alle partijen een interactieve bijeenkomst met de hulp van acteurs plaatsgevonden. De werkwijze is zeer positief ontvangen en verschaft naast informatie ook een ervaring waardoor andere vragen met betrekking tot het bestaande beleid worden opgeroepen. De werkwijze kan in verschillende vormen worden uitgevoerd en zal in het komende jaar opnieuw worden toegepast.

Almeerse werkwijze: raadsleden informeren door casuïstiek te acteren [1/3]

Voor gemeenteraadsleden is het belangrijk dat zij op basis van actuele informatie het beleid kunnen maken, toetsen en waar nodig bijsturen. Hiervoor zijn op dit moment vooral kwantitatieve gegevens beschikbaar, zoals in de Monitor Sociaal Domein van gemeente Almere. Om deze kwantitatieve gegevens te duiden, is kwalitatieve data nodig. In het project 'Informeren van de Raad', onderdeel van de werkplaats Sociaal Domein/Windesheim Flevoland (WSD-Flevoland), is een nieuwe werkwijze ontwikkeld om op een innovatieve manier de raadsleden te informeren: door middel van verschillende werkvormen zoals bijvoorbeeld casuïstiek te acteren.

De Almeerse werkwijze

De Almeerse werkwijze is gebaseerd op casuïstiek van bewoners uit de gemeente die op een innovatieve manier wordt gepresenteerd. De ervaringen van inwoners zijn bijvoorbeeld door acteurs uitgespeeld. Door de casuïstiek te laten ervaren, gaat de informatie leven. In het project maken de raadsleden een keuze voor een thema uit het sociaal domein. Er werd ingezoomd op de kwalitatieve informatie en casuïstiek van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

[vervolg] Almeerse werkwijze [2/3]

De kracht van acteren

De kracht van het acteren van de casuïstiek is dat het zo dicht mogelijk bij de ervaring van inwoners is gebleven: er zijn diepte-interviews met inwoners gehouden en deze zijn omgezet in scripts voor de acteurs. Het zijn individuele ervaringen, echter de ervaringen komen overeen met een analyse van data uit een groter onderzoek over mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en is vergeleken met onderzoeksdata waarbij gebruik gemaakt is van kennis uit literatuuronderzoek.

Het verhaal achter de cijfers

Door de acteurs krijgen de cijfers ineens namen en verhalen. Zo is het in een casus voelbaar dat Marie wel wil werken, maar dat de zorg voor haar zieke kind dat niet mogelijk maakt. Het is hoorbaar dat Mark (vader van 3 kinderen) wanhopig en gefrustreerd is dat hij dakloos is geworden en nu tussen de verslaafden en daklozen woont waardoor werken onmogelijk is. Het is zichtbaar dat Fred veel stress heeft doordat hij in een nieuwe omgeving veel onbegrip en vooroordelen ervaart waardoor hij terugvalt in zijn burn-out. Het wordt duidelijk dat Donja een bijdrage wil leveren aan de maatschappij, maar ook dat er aanpassingen nodig zijn vanwege haar lichamelijke beperking.

[vervolg] Almeerse werkwijze [3/3]

In gesprek over de geacteerde casussen

Na de gespeelde casussen gaan de gemeenteraadsleden en beleidsuitvoerders met elkaar in gesprek. Het levert veel vragen en waardevolle inzichten op. Kijk naar de context en het probleem onder het probleem: eerst moeten de randvoorwaarden stabiel zijn voor iemand kan werken (o.a. huisvesting, schuldsanering, zorg). De complexiteit wordt duidelijk en het inzicht dat mensen problemen hebben op verschillende levensgebieden. Het zoeken naar samenwerking op deze gebieden is cruciaal voor de activering en begeleiding richting werk. Een integrale benadering vanuit het leven van de klant is noodzakelijk om deze mensen te ondersteunen naar werk.

Aan de slag met de Almeerse werkwijze

De Almeerse werkwijze helpt gemeenteraadsleden om te kijken achter de kwantitatieve cijfers door meer inzicht te verwerven in wat er op een specifiek thema onder de bevolking leeft. Het helpt om inzicht te krijgen in onderliggende behoeften en problemen. Het laat zien dat als Mark een woning heeft, dat hij dan buiten deze groep mensen met afstand tot de arbeidsmarkt valt. Het laat zien dat als er zorg komt voor de dochter van Marie dat zij graag aan het werk gaat. En het laat zien dat Donja met aanpassingen in een werkruimte kan bijdragen aan de samenleving. De Almeerse werkwijze verdient het om door veel meer gemeentes te worden ingezet. Het roept nieuwe vragen op, het geeft een beeld van relevante situaties en de kwantitatieve data worden bekeken vanuit het welzijn van mensen. Het geeft nieuwe inzichten en handvatten in de grotere problematiek. Dit werpt een ander licht op wat er speelt in de samenleving. De beleving laat het verhaal achter de cijfers zien.

De inzichten en ervaringen in dit artikel komen uit het project 'Informeren van de raad' van Hogeschool Windesheim. Voor meer informatie kunt u terecht bij Jeanet van de Korput via j.vande.korput@windesheim.nl

Project Beschermd wonen in beweging

Eén van de transities op het gebied van GGZ & Samenleving is de transitie van het beschermd wonen. Hierin vinden de komende jaren verschuivingen plaats: er komt meer variatie in beschermde, beschutte en begeleide vormen van wonen. Mensen worden gestimuleerd om door te stromen naar woonvormen met meer zelfstandigheid. Gemeenten worden opgeroepen gastvrijheid te creëren in buurten en wijken voor mensen die kwetsbaar zijn. Steeds vaker blijven mensen die begeleiding met wonen nodig hebben in hun eigen huis wonen. Deze beweging vraagt wat van professionals, bewoners en buurten.

In het project “*Beschermd wonen in beweging*” doet het lectoraat participatief actie-onderzoek waarbij nagegaan wordt wat er gebeurt als het beleid wordt ingevoerd. We gaan na wat er goed gaat, wat niet en betrekken hierbij nadrukkelijk ook de mensen om wie het gaat: degenen die bescherming of begeleiding behoeven. Het actie-onderzoek is een vorm van praktijkverandering, kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering in één. We zijn begonnen in de provincie Flevoland en zijn in april 2019 gestart met de zes gemeentes daar.

Beschermd wonen in beweging:

“Follow the dog” [1/3]

Om cliënten vanuit beschermd wonen meer te laten doorstromen en participeren in de samenleving, is het belangrijk om te weten wat er echt toe doet en waar ze tegenaan lopen. In het project ‘Beschermd wonen in beweging’ van Hogeschool Windesheim is een interactieve organische werkwijze gevonden waarop er in vijf gemeenten echt verbinding ontstaat tussen cliënten, beleidsmakers, zorgprofessionals, burens en andere betrokkenen. En dit leidt nu al tot bijzondere gesprekken en oplossingen.

Van 3 tot 30 mensen aan tafel

De kracht van deze verbinding is om samen met de mensen mee te doen en informeel contact te leggen. Door gewoon samen te gaan koffie drinken, fietsen, lunchen en wandelen met de hond ontstaat er nieuwsgierigheid en commitment. Het begint met drie mensen, en langzaam groeit het aantal mensen. Want waarom zit mijn begeleider niet aan tafel? En de buurman had ook een goed idee, die moeten we er ook bij vragen! Op deze manier krijg je mensen aan tafel die er zin in hebben om energie erin te stoppen en zo groeit de groep enthousiaste mensen van 3 naar 30 mensen en ontstaan er nieuwe verbindingen door de systemen heen.

Elkaar zien en horen

Om samen in gesprek te gaan is het belangrijk dat er naar elkaar geluisterd wordt en dat iedereen kan vertellen wat hem/haar bezig houdt. Niet alleen de cliënten vertellen, maar ook de gemeenteambtenaar en de buurvrouw. Dit wordt op een innovatieve manier zichtbaar gemaakt: bijvoorbeeld door zelfgebouwde huisjes op een podium te presenteren, door zelfgemaakte foto's in een expositie te laten zien of door het plaatselijke mannenkoor met veel volume het zelfgemaakte lied te laten zingen. Iedere gemeente doet dit op zijn eigen creatieve manier. Elkaar zien en horen, dat is waar het om gaat.

[vervolg]“Follow the dog” [2/3]

Simpele en praktische oplossingen

Het zien en horen van elkaars perspectief leidt tot verbinding. De volgende stap is om face to face met elkaar in gesprek te gaan, samen dingen te gaan doen en praktisch aan de slag te gaan in een ‘living lab’. In elke gemeente worden er 8 tot 10 labbijeenkomsten georganiseerd. In Dronten heeft de eerste labbijeenkomst plaatsgevonden op een boot. Hier gingen 20 mensen van 8 verschillende partijen samen aan de slag om ervaringen en knelpunten te delen en samen tot praktische oplossingen te komen. Zoals het verhuizen naar een nieuw activiteitscentrum dat groter is en dat mogelijkheden biedt voor rustige gesprekken én verschillende activiteiten die een bredere buurtfunctie kunnen krijgen. Waar ook medewerkers van de woningcorporatie of van welzijn te vinden zijn.

Follow the dog

De verbinding en oplossing komen niet alleen in de labbijeenkomsten tot stand, maar zeker ook buiten de labbijeenkomsten. In een van de vijf gemeenten vertelden cliënten waar we op de koffie gingen in beschermde woonvormen veel over hun hond. Hieruit bleek dat er in het centrum geen honden mogen komen. Dat betekende voor een aantal bewoners dat ze het centrum niet in konden, omdat ze dat zonder hond niet durven. Dit belemmerde hun participatie in de samenleving. Een beleidsmedewerker van Dronten hoorde dit verhaal en besloot hiermee aan de slag te gaan en samen met de betrokkenen te onderzoeken of er voor sommige honden een uitzondering gemaakt kan worden.

[vervolg] “Follow the dog” [3/3]

Naar boven halen wat er echt toe doet bij cliënten

Uit dit voorbeeld blijkt dat de, op het eerste ogenblik kleine ervaring, uiteindelijk juist een heel belangrijk element is in de participatie van deze doelgroep in de samenleving. In het project komen deze ‘kleine’ signalen vaker naar voren; zoals de beleving van natuur en het gesprek over een moestuin. De belangrijke les hieruit is: volg het onderwerp wat opspringt, niet wat je van tevoren hebt bedacht. Het kan voor cliënten best lastig zijn om duidelijk te vertellen wat hun ervaringen, knelpunten en wensen zijn. Daarom krijgen de cliënten een training ervaringsdeskundige/belangenbehartiging waarin ze leren hun ervaring te vertellen en het cliëntperspectief krachtig in te brengen. In een andere gemeente doen cliënten mee met een tentoonstelling, een foto-expositie en de lab-bijeenkomsten en zij zorgen ervoor dat in deze ontmoetingen het cliëntperspectief leidend is.

Werken in de leefwereld

Iedere gemeente heeft zijn eigen tempo en zijn eigen invulling. Maar in elke gemeente is de aanpak hetzelfde: ga samen met de mensen op pad, maak informeel contact, “follow the dog” en breng vanuit de leefwereld nieuwe verbindingen aan met de systeemwereld. In de labs wordt daar aan gewerkt. In deze Coronatijd staan sommige labs nu in een pauzestand, in andere labs worden digitale oplossingen gezocht. Altijd participatief, met alle betrokkenen.

De inzichten en ervaringen in dit artikel komen uit het project ‘Beschermd wonen in beweging’ van Hogeschool Windesheim. Voor meer informatie kunt u terecht bij Alie Weerman via a.weerman@windesheim.nl

Flevo Academie Jeugd

De Flevo Academie Jeugd is een gezamenlijk initiatief van de Flevolandse gemeenten, Flevolandse jeugdzorginstellingen en Hogeschool Windesheim. Een doel van de Academie is om een lerende omgeving in te richten voor professionals zodat zij verder groeien in professionaliteit passend bij nieuwe vraagstukken in het Zorglandschap Jeugd.

Om hier te komen genereren wij op interactieve wijze -samen met professionals- kennis. Ook ondersteunen wij hen met diverse activiteiten, waaronder onderzoek, actieleren en interactieve sessies om uitdagingen in de jeugdhulpverlening te begrijpen, aan te pakken en impact te realiseren. De Flevo Academie Jeugd wil bijdragen aan groter vakmanschap en daarmee betere hulpverlening in de transformerende beweging in de jeugdzorg. Daarnaast heeft de Flevo Academie Jeugd focus op het creëren van een aantrekkelijk werkklimaat in het Flevolandse Zorglandschap Jeugd voor professionals.

FLEVO
ACADEMIE
JEUGD
leren door anders te doen

Flevo Academie Jeugd: (actie)leren, inspireren, professionaliseren en faciliteren [1/3]

De Flevo Academie Jeugd draagt bij aan het professionaliseren van jeugdhulpverleners door een lerende omgeving in te richten voor jeugdhulpverleners. De kennis wordt op interactieve wijze gegenereerd, samen met jongeren, ouders, professionals, Flevolandse gemeenten, Flevolandse jeugdzorginstellingen en Hogeschool Windesheim. In dit artikel geven we een kijkje in de keuken van dit project.

(Actie)leren

Mensen leren door gewoon te doen. In de actieleartrajecten met jeugdhulpverleners is er ruimte om samen te leren door aan de slag te gaan en oplossingen voor praktijkproblemen meteen uit te proberen in de praktijk. Door te experimenteren wordt het duidelijk waar jeugdhulpverleners tegenaan lopen. Dit levert enerzijds inzichten op wat er goed gaat. Van deze inspirerende voorbeelden kunnen andere professionals leren. Anderzijds geeft het ook inzicht in wat er minder goed gaat en hoe het beter kan. Zoals het inzicht dat de onderlinge samenwerking lastig is doordat professionals elkaar niet goed kennen, niet dezelfde taal spreken en het onduidelijk is wie welke rol heeft. Door elkaar te ontmoeten in de activiteiten binnen dit project leren professionals elkaar beter kennen en ontstaan kortere lijnen die de samenwerking bevorderen.

[vervolg] Flevo Academie Jeugd [2/3]

Inspireren

Om de jeugdhulpverlening te verbeteren, is de inbreng van de ervaringen en wensen van de jongeren onmisbaar. Binnen de Flevo Academie Jeugd zetten, naast jeugdigen en hun gezinnen, negen ExpEx (Experienced Experts) zich hiervoor in. Dit zijn getrainde jeugdigen die zelf ervaring hebben in de jeugdhulp en zij worden binnen dit project ingezet als gastvrouw bij lezingen en er worden inhoudelijke zaken bij hen getoetst. De ExpEx hebben zelf ervaring met veelvoorkomende thema's onder jongeren, zoals verslaving, psychische kwetsbaarheid en contact met de jeugdzorg en brengen deze ervaringen onder andere in bij bijeenkomsten van Flevo Academie Jeugd.

"Ik wil laten zien wat er anders zou moeten en een echte blik van een jongere geven die dat zelf heeft meegemaakt, zodat ze weten wat er nodig is in de situatie".

"Als de psychiater destijds contact met me had gelegd van mens tot mens, dan had ik me beter durven openstellen waardoor ik beter geholpen had kunnen worden."

EXPEx
EXPERIENCED EXPERTS

[vervolg] Flevo Academie Jeugd [3/3]

Professionaliseren

In het project wordt aangesloten bij de vragen die er in het zorgveld zijn. Zo bleek dat er vaak verklarende analyses ontbreken in de dossiers. Dat is jammer want daardoor is de hulpvraag vaak niet helemaal helder en is het lastig om de juiste hulp in te zetten. Met een goede verklarende analyse breng je in kaart hoe problemen zijn ontstaan en waardoor deze problemen blijven bestaan. De Flevo Academie Jeugd speelt op dit soort thema's in door lezingen, workshops en kenniscafés te organiseren. Door de workshop verklarende analyse aan te bieden, leren jeugdhulpverleners hoe zij dit kunnen doen. In de workshop 'feitelijk rapporteren' leren zij vervolgens hoe zij dit feitelijk en waardevrij kunnen rapporteren zodat andere hulpverleners hierop in kunnen spelen.

Faciliteren

Het succes van de lezingen en workshops is groot: er zijn gemiddeld meer dan 100 professionals aanwezig. Alle lezingen en workshops zijn geaccrediteerd. De Flevo Academie Jeugd gaat hier komende tijd zeker mee door: de komende (digitale) workshops en lezingen zijn terug te vinden in de agenda. Naast de lezingen, workshops en kenniscafés faciliteert Flevo Academie Jeugd de jeugdhulpverleners ook door literatuur op de website een plek te geven waar zij behoefte aan hebben. Daarnaast worden daar inspirerende voorbeelden en filmpjes gedeeld en er wordt een forum ontwikkeld waarin (digitale) uitwisseling nog makkelijker wordt. Door al deze activiteiten ontstaan er veel verbindingen en dwarsverbanden die de professionalisering van de jeugdhulpverlening versterken.

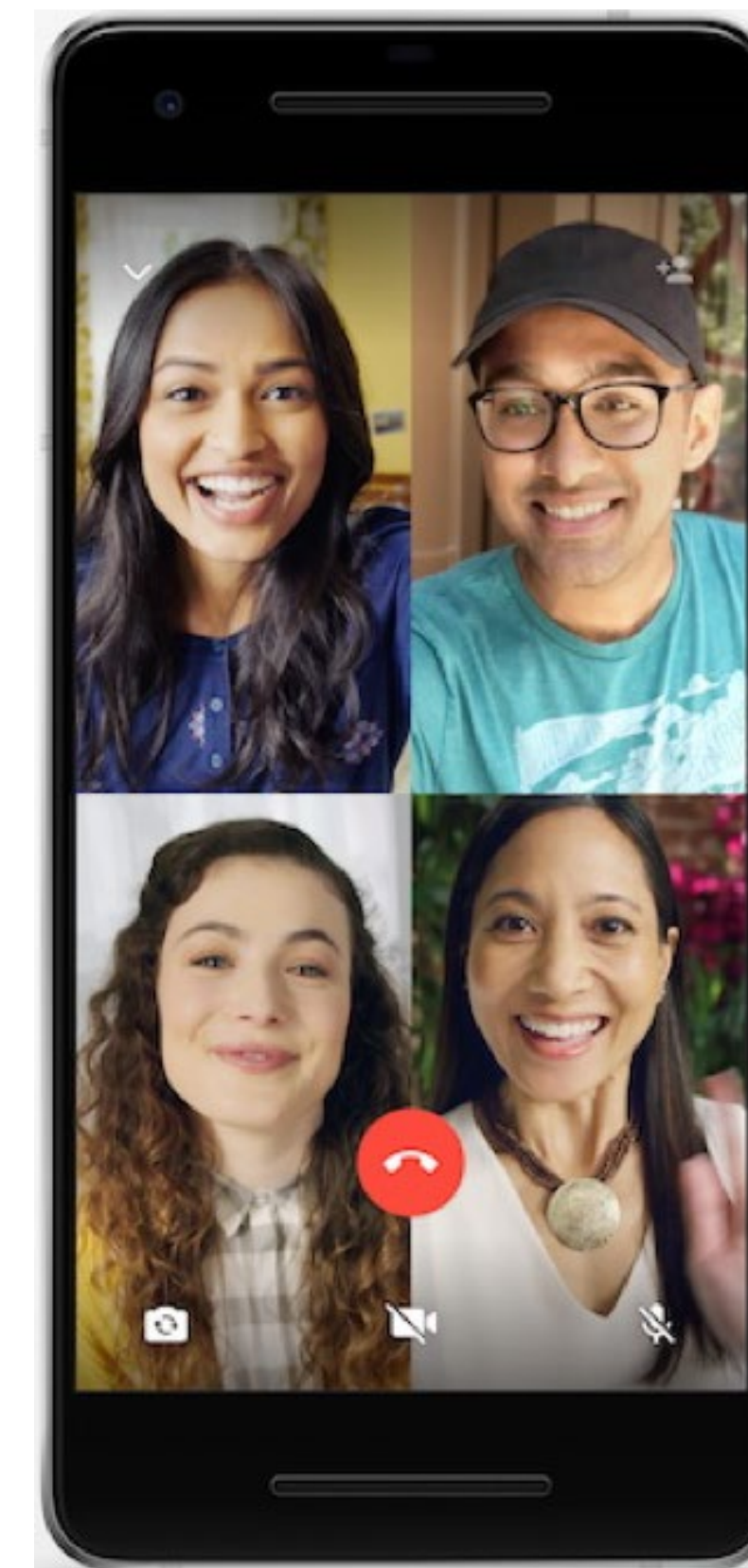
Voor meer inspirerende voorbeelden en filmpjes kunt u kijken op www.flevoacademiejeugd.nl

Of u kunt voor meer informatie over dit project contact opnemen met Charlotte Vissenberg via c.vissenberg@windesheim.nl

Agenda

Flevo Academie Jeugd

Spreker/ Trainer	Onderwerpen	Datum	Tijdstip	Locatie
Hilde Tempel	Workshop: Verklarende analyse	8 mei 8 mei 28 mei 28 mei 02 juni 10 juni 12 juni 19 juni	09.00 – 12.00 uur 13.00 – 16.00 uur 08.30 – 11.30 uur 12.00 – 15.00 uur 19.00 – 21.00 uur 19.00 – 21.00 uur 09.00 – 11.00 uur 13.00 – 15.00 uur	Digitaal: Microsoft Teams
Peggy van Galen	Workshop: Objectief rapporteren	18 mei 25 mei 5 juni 22 juni	14.00 – 16.00 uur 10.00 – 12.00 uur 14.00 – 16.00 uur 10.00 – 12.00 uur	Digitaal: Microsoft Teams
Justine van Lawick	Lezing: Conflictscheidingen. Kinderen in de knel; ouders in de knel; netwerk in de knel; professionals in de knel.	12 juni	15:00 tot 15:30: inloop 15:30 tot 17:30: lezing 17:30 tot 18:00: napraten met drankje	volgt

Aanmelden:

Stuur een mail aan flevoacademiejeugd@windesheim.nl
Deelname is gratis en geaccrediteerd.

